

FAMIPED

Familias, Pediatras y Adolescentes en la Red. Mejores padres, mejores hijos.

Nu știi ce are copilul dumneavoastră, dar nu mă îngrijorează!

Autor/es: Juan José Jiménez García.

Traductor/a: Daniela Florentina Pruteanu.

Volumen 7. Nº 2. Septembrie 2014 [1]

Palabras clave: diagnóstico, pruebas, incertidumbre

În practica pediatrică de multe ori ne aflăm în situația de a nu avea o explicație definitivă și conclusivă asupra unui simptom sau grup de simptome.

Acest lucru poate dezorienta și îngrijora pe părinți, iar senzația lor de nervozitate și de neliniște este de înțeles în condițiile incertitudinii de a nu ști exact ce se întâmplă cu copilul lor și a neștiinței asupra evoluției situației.

Datoria pediatrului în aceste cazuri este de a evalua simptomele acuzate de copii sau părinții acestora, să întrebe despre antecedentele și posibii factori de risc ai copilului și să realizeze un examen fizic amănunțit. Cu aceste date și bazându-și concluziile pe cunoștințele și experiența profesională, va decide dacă poate face un diagnostic de certitudine și indica un tratament specific, dacă acesta există, sau dacă cel mai convenabil pentru copil este realizarea unor analize sau trimiterea la alți specialiști pentru a lămurii situația.

Totuși, este foarte posibil ca pediatrul să nu facă nici una nici alta. Este puțin frecvent ca pediatrul să recurgă la analize sau trimiteri la spital pentru a confirma o suspiciune diagnostică sau pentru a găsi un diagnostic la care nu a putut ajunge cu mediile pe care le are la îndemână în cabinet. În același timp, în mod surprinzător, îi va informa pe părinți că deși nu are certitudinea a ceea ce are copilul, cel mai bine este să aștepte fără să facă nimic, decât strictul necesar pentru a ameliora simptomele și starea de rău. Din acest motiv pediatrii rar punem un diagnostic de certitudine și obișnuim să vorbim de posibilități cum ar fi "cel mai probabil ar putea avea...", "simptomele sunt compatibile cu...", "este posibil să fie vorba de un virus...", sau "în mod normal ar trebui să se vindece de la sine în scurt timp".

Și, din fericire, marea parte a problemelor de sănătate ale copiilor din mediul nostru, care au fost urmați într-un program sanitar exhaustiv încă dinainte de naștere și cărora li s-au administrat toate vaccinurile recomandate, sunt banale și se rezolvă în mod spontan în timp.

Pediatrul știe foarte bine când nu trebuie să aștepte pentru a vedea evoluția naturală a unui proces și care sunt datele sau situațiile care îl fac să se gândească că tabloul clinic al copilului, chiar fără a avea certitudinea diagnosticului, corespunde unei boli grave, sau a nu interveni la timp cautând un diagnostic corect sau un tratament precoce, poate avea drept consecință o evoluție nefavorabilă sau să aducă prejudicii copilului.

Pediatrul decide întotdeauna ceea ce este mai bine pentru copil. Dacă acest lucru presupune analize sau trimiteri la specialiști, o va face imediat. Dar în majoritatea cazurilor este cel mai bine pentru copil să nu fie supus la analize și suferința nenecesară, pentru că evoluția obișnuită a majorității acestor procese este de a se vindeca singure în mod natural. În plus, trebuie să ne gândim și la familiile care trebuie să se organizeze când intră în circuitul de analize, teste, consultații, drumuri la spital, etc. mai ales dacă nu se așteaptă un beneficiu sigur pentru copil din toate acestea. Pentru a nu vorbi și de cheltuiala pe care aceasta o presupune pentru sistemul sanitar și pentru propriile familii (absenteism de la serviciu, transport).

Câteodată este dificilă așteptarea când copilul are simptome supărătoare cum ar fi febra, durerea, sau voma, iar părinții se îngrijorează având senzația că nu fac suficient de mult sau că există posibilitatea ca lor sau pediatrului să le scape ceva important. Aceasta așteptare devine foarte lungă în situațiile în care rezolvarea problemei nu va avea loc în timp scurt, cum ar fi achiziționarea unor aspecte de dezvoltare psihomotorie sau de limbaj, durere abdominală recurentă sau o simplă acnee la un adolescent.

Totuși, viața cotidiană presupune în mare parte așteptare. Ciclurile naturale necesită timpul lor, majoritatea evenimentelor nu pot fi grăbite. Pe de altă parte, în această viață nu avem nimic sigur. Când ieșim din casă nu știm dacă la întoarcere a avut loc o spargere pentru furt, când plecăm în călătorie cu mașina nu știm dacă vom ajunge la destinație la ora prevăzută datorită vreunei averii sau unui ambuteiaj, nici măcar dacă vom ajunge, când copilul nostru se duce la școală sau în excursie nu știm dacă ne vor suna pentru că a avut un accident.

Trebuie să învățăm să trăim cu o oarecare nesiguranță a vieții de zi cu zi, pe lângă existența mai profundă. Creșterea copiilor este, cum e viața, un risc continuu, dar în același timp este pasională și frumoasă. Nimeni nu poate să ne asigure nimic, nici sănătatea, nici bunăstarea, nici fericirea.

Dar nu din această cauză trebuie să abandonăm încercarea de a face orice pentru a atinge aceste obiective, de a face

Nu știi ce are copilul dumneavoastră, dar nu mă îngrijorează!

tot ce este cu puțință pentru a nu lăsa la întâmplare ceea ce se poate controla, știind că nu totul se poate controla. Învățând să trăim veseli și cu încredere, cu incertitudinea de a nu putea controla totul, de a nu ști cum se va rezolvă boala unui copil sau orice altă problemă.

Astfel vom putea vedea cum cresc copiii noștri fără îngrijorarea de a nu ști cu siguranță ce se va întâmpla cu problema lui de sănătate sau cu viața lui pe viitor.

Așadar nu trebuie să ne alarmăm, ci dimpotrivă, când vom auzi pediatrul spunând:

“Nu știi ce are copilul dumneavoastră, dar nu mă îngrijorează”.